

NŠV

NAUKA O STAVBÁCH VI.

Vyšší celoměstská, regionální a nadregionální infrastruktura – velké, technologicky a provozně náročné stavby mají své vlastní zákonitosti tvorby: výjimečný urbanistický dopad, komplikované provozní vazby, etapovitost výstavby, neobvyklé konstrukce, určující vliv provozní technologie. Cílem předmětu je spíše než naučit konkrétní provozní řešení, předat zkušenosti a metody, jak se vypořádat s jedinečným zadáním, jehož detailní znalost nezřídka přesahuje reálné možnosti jednotlivce.

NAUKA O STAVBÁCH VI.

List předmětu

Architektura je obraz nás sebe samých. Až na výjimky je jediným uměním, které věrně zobrazuje dobu, ve které jsme žili a žijeme. Do tohoto obrazu se promítá, jací jsme, jestli jsme bohatí nebo chudí, čemu věříme nebo nevěříme, jaké životní postoje a principy zastáváme, jak jsme vzdělaní a intelektuálně nebo technicky vyspělí, jak se staráme o své blízké a také sami o sebe, v jaké společnosti žijeme. Velké množství staveb z dané doby přináší zobecnění a daná doba se promítá do těchto staveb nejen ve svých vnějších znacích, dobovým kánonem architektury a estetiky, ale v ideovém, urbanistickém, technickém a dispozičním řešení.

U občanských staveb, které jsou nositelé vždy nejpokrokovějších myšlenek je to mnohem výraznější. Vlivů je mnoho, namátkou lze jmenovat vývoj rodiny, proměny společenského zřízení, vývoj víry a náboženství a postavení církve ve společnosti, renesance, průmyslová revoluce a překotný technický rozvoj v posledních sto letech, formy zábavy, emancipace žen a možná i někdy emancipace mužů. Žijeme v době dramaticky se měnícího světa a také požadavků na prostředí, ve kterém žijeme, a na budovy v něm.

Navrhování občanských staveb je založeno na zkoumání vnitřních a vnějších vazeb a zákonitostí vnitřního pohybu. Tímto přístupem je možné postihnout všechny provozy.

Často není jejich počet konečný a stále se objevují nové, a ani ty, které už jsou, nemají často ustálená řešení a nejsou statická – stále se vyvíjejí a proměňují

Pohyb je charakterizován provozními toky, které představují pohyb různě zařazených uživatelů staveb (personál, návštěvníci, diváci, pacienti, studenti, cestující..) a různě zařazeného zboží, materiálu, odpadu a médií (strava, prádlo, léky, tříděný odpad, voda, vzduch...).

S rostoucím poznáním, a to nejen tvůrců, ale také zadavatelů, budoucích uživatelů, tvůrců norem a předpisů, se rozšiřuje množství kritérií a požadavků, které musíme nebo chceme zohlednit. Šíře těchto požadavků je nekonečná, ale vždy se zastavíme na nějaké hranici. Ta hranice nikdy není naše vlastní, ale je stanovena týmem složeným ze všech profesí, který dílo společně tvoří.

U velkých a náročných staveb je architekt nebo autorský tým často jen vytyčovatelem směru, kterým se návrh ubírá.

Základní řešené dílčí úlohy:

- Architektonická, výtvarná a umělecká hlediska
- Prostorové vztahy a měřítko stavby
- Urbanistické řešení a vnější vztahy
- Dopravní řešení
- Parkování
- Vnitřní prostorové vazby – principy sestavení provozu
- Konstrukční řešení
- Vnitřní prostředí
- Variabilita a flexibilita
- Vliv na okolní životní prostředí
- Technické parametry stavby a požadavky na vnitřní prostředí
- Trvalá udržitelnost
- A další ....

Typologicky různé stavby x Stejný přístup k navrhování

- Přístup architekta je založen na dokonalém pochopení úlohy a proniknutí do hloubky problému z mnoha směrů.
- Znalost co nejširšího okruhu souvisejících otázek, a to z různých oborů, často daleko přesahujících architekturu.
- Analýza již zrealizovaných staveb
- Komunikace. I přes jasnou představu řešení, přesvědčení o směru návrhu nebo přímo o řešení, je nezbytné jednat s budoucím uživatelem. Pro dobrý výsledek je nutný předpoklad, být dobře teoreticky připraven. Současně tato komunikace vede k neustálému prohlubování vlastních znalostí

Typologicky různé stavby x Stejný přístup k navrhování

- Navrhování není založeno na skládání šablonovitých nebo dokonce typových řešení.
- Architekt je zodpovědný za výsledek a má vedoucí roli v procesu tvorby.
- Dílo je vždy součástí prostředí, ve kterém bylo postaveno, a není osamoceným artefaktem.
- Dílo vždy musí dokonale plnit účel, který mu byl určen

23.9. Občanské stavby – areály a velké stavby, urbanistické principy při navrhování rozsáhlých, provozně složitých a technologických staveb s velkým vlivem na sídlo, území nebo krajinu.
prof. Ing. arch. Michal Kohout

Madla-Revheim Masterplan
Proposal, Stavanger, Norsko
MVRDV + Space Group

30.9. Velké soubory vysokoškolských a výzkumných staveb,
stavby s „vnějším“ urbanismem
doc. Ing. arch. Zbyšek Stýblo

7.10. Velké obchodní a společenské soubory,
stavby s „vnitřním urbanismem“, vztah velkých souborů s městem a
s dopravou
doc. Ing. arch. Zbyšek Stýblo

Broadway Malyan
Waitrose, Chester

Dallas

Santiago Calatrava
World Trade Center
Transportation Hub

4.11. Dopravní stavby v krajině – silnice a železnice, mosty doc. Ing. arch. Patrik Kotas

Viaducto del Ulla
Portugalsko

11.11. Dopravní stavby – velké dopravní uzly, letiště
doc. Ing. arch. Patrik Kotas

18.11. Zdravotnické stavby – historický vývoj zdravotnických staveb,
koncepce nemocničních areálů a lázní
doc. Ing. arch. Karel Fořtl, CSc + Ing.arch. David Belko, Ph.D.

OLAestudio
Refurbishment of the Lateral
Building of the Monastery of
San Clodio

25.11. Nemocnice – urbanismus, vnější vztahy, napojení na dopravní infrastrukturu, závislost vnitřního a vnějšího provozu
Ing. arch. Michal Juha

2.12. Současné tendence v navrhování velkých nemocnic, provozní struktura nemocnice, zásady navrhování provozu a prostředí budov na příkladu urgentní medicíny a operačních sálů

Ing. arch. Michal Juha

DOMY Architects
Emergency ,
FN Hradec Králové

9.12. Velké sportovní soubory a stavby – architektura a konstrukce prof. Ing. arch. Arnošt Navrátil, CSc

Chiangmai Life Construction
Bamboo Sports Hall,
Panyaden,
Thajsko

Holmen Aquatic Center
ARKIS architects
Asker, Norsko

	ZDRAVOTNICKÉ A LÁZEŇSKÉ STAVBY	ŠKOLSKÉ STAVBY	SPORTOVNÍ STAVBY	OBCHODNÍ STAVBY	DOPRAVNÍ STAVBY	ADMINISTRATIVNÍ BUDOVY
konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce
skladebné, provozní a funkční prvky	základní, provozní, skladebné a funkční prvky, provozní toky a vazby	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky
doprava vnější, zásobování, parkování	osobní, nákladní, sanitky, parkování, MHD	osobní, nákladní, parkování	osobní, nákladní, MHD, parkování	osobní, nákladní, parkování,MHD	dopravní uzly, parkování	osobní, nákladní, parkování, MHD
MHD	dopravní napojení	dopravní napojení	dopravní napojení	dopravní napojení	dopravní napojení	dopravní napojení
tranzitní doprava	X	X	X	X	druhy, formy, řešení,vztahy	X
letecká doprava - stavby	X	X	X	X	letiště, uzly	X
vztah k sídlu, vztah k regionu	vztah k sídlu, priority	vztah k sídlu, různé druhy staveb	vztah sídlu , různé druhy a typy staveb	vztah sídlu , různé druhy a typy staveb	vztah sídlu , různé druhy a typy staveb	vztah k sídlu
vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině	umístění, parkové úpravy, význam, vztah ke krajině
doprava vnitřní osobní	pacienti akutní, neakutní, emergentní, infekční, personál, návštěvy	žáci, studenti, učitelé, ostatní personál	sportovci, diváci, personál	zákazníci, personál	provoz cestujících - výtahy, eskalátory, pojízdné chodníky	personál, návštěvy, klienti
konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	vztah účelu a zvoleného konstrukčního řešení, charakteristické konstrukce	zásobování
skladebné, provozní a funkční prvky	základní, provozní, skladebné a funkční prvky, provozní toky a vazby	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	základní, provozní, skladebné a funkční obecné prvky, provozní toky	popis, důvody, vlivy
doprava vnější, zásobování, parkování	osobní, nákladní, sanitky, parkování, MHD	osobní, nákladní, parkování	osobní, nákladní, MHD, parkování	osobní, nákladní, parkování,MHD	dopravní uzly, parkování	obecné požadavky - co sledujeme, účel
travalá udržitelnost	formy řešení	formy řešení	formy řešení	formy řešení	formy řešení	formy řešení
výuka, posluchárny, tribuny, hlediště	výuka, přednášky, demonstrace, seminární místnosti, formy	výuka, přednášky, demonstrace, seminární místnosti, formy	tribuny, formy, řešení	X	X	seminární, zasedací a přednáškové místnosti
prevence, rekreace, sport	preventivní rehabilitace, lázně, sport	sport v rámci školství	rozdíl mezi závodním a rekreačním sportem , formy	X	cyklistika, elektromobilita	relaxace
město	vztah k městu, umístění, vazby, napojení, priority	vztah k městu, umístění, vazby, napojení, priority	vztah k městu, umístění, vazby, napojení, priority	vztah k městu, umístění, vazby, napojení, priority	vztah k městu, vlivy, priority, elektromobilita	vztah k městu, umístění, vazby, napojení, priority
ergonomie	vliv ergonomie na stavbu	vliv ergonomie na stavbu	vliv ergonomie na stavbu	vliv ergonomie na stavbu	vliv ergonomie na stavbu	vliv ergonomie na stavbu
variabilita a flexibilita	životnost a proměny stavby, změna funkcí	flexibilita	životnost a proměny stavby, změna funkcí, víceúčelovost	životnost a proměny stavby, změna funkcí	životnost a proměny stavby, změna funkcí	variabilita, flexibilita

1. Vylosování kombinace otázky (např. nemocnice x vnější doprava)
2. Písemná příprava
3. Diskuze se zkoušejícím nad odpovědí

ZKOUŠKA